Horizon.taal

Jaargang 42 - nummer 241

januari - februari 2010

Besluiten over Esperanto-onderwijs (p.4)

Eindbalans of tussenbalans? (p.7)

HORIZONTAAL

Tweemaandelijks tijdschrift, uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond v.z.w.,
42ste jaargang.
Verschijnt de 1ste van elke oneven maand.
Overname van artikelen is vrij op voorwaarde dat de bron wordt vermeld en een exemplaar aan de redactie wordt gestuurd.

Redactie en administratie:

Vlaamse Esperantobond v.z.w.
Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen
tel.: 03 234 34 00   fax: 03 234 54 33
Epost: horizon.taal#skynet.be
Webstek: http://www.esperanto.be/fel/nl.

Abonnementen: 25,00 EUR

Rekeningen:

t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen: KBC 402-5510531-55
of Fortis 001-2376527-06.

IBAN-nummers van FEL:

IBAN BE66 0000 2653 3843
BIC: BPOTBEB1

Redactie:

Lode Van de Velde

Medewerkers:

Petro De Smedt, Ivo Durwael, Agnes Geelen, Paul Peeraerts, Roland Rotsaert,
André Ruysschaert, Emiel Van Damme, Julia Litvinova, e.a.

Verantwoordelijke uitgever:

Paul Peeraerts, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.

Advertentietarieven: (alle prijzen zijn in euro)

	1-malig	3-malig*	6-malig*
formaat 1/1:	250	625	1000
formaat 1/2:	150	375	600
formaat 1/3:	110	275	440
formaat 1/4:	80	200	320
formaat 1/6:	55	140	220
formaat 1/12:	30	75	12

* Inlassing van 3x dezelfde advertentie van een door u drukklaar geleverd exemplaar.

Op deze tarieven geldt het BTW-tarief van 21%.

Kleurtoeslag bedraagt 125 euro per kleur en per inlassing.

2010

Beste vrienden,

Het jaar 2010 wordt een bewogen jaar voor de Vlaamse Esperantobond! Van 13 tot 16 mei 2010 organiseren we een groot Benelux-congres in Antwerpen met als thema “de talenrijkdom in de Benelux”. In het kader van het congres zal ook een talenfestival plaatsvinden (ook in het Nederlands), met o.a. voordrachten over het Brabants, Fries, Picardisch en Waals. Verder is er nog een volksbal rond de Esperantogroep Kapriol’, waar ook niet-esperanto-sprekenden hartelijk welkom zijn om mee te dansen.

Naast het congres mogen we de talloze activiteiten van de plaatselijke afdelingen uiteraard niet vergeten. Het bestuur van de Vlaamse Esperantobond dankt alle medewerkers en vrijwilligers die zich jaar na jaar hard blijven inspannen om het esperantocentrum en de esperantoclubs draaiende te houden.

Vrijwilligers worden bij deze uitgenodigd op het feest van de Internationale Vriendeschap te Leuven (6 februari), waar in de voormiddag een inleefspel gespeeld wordt rond de nieuwe vrijwilligerswet. (Zie ook pagina 14)

Lode.

Inhoud

BESLUITEN OVER ESPERANTO-ONDERWIJS NA 10 JAAR WERKEN MET ONGEMOTIVEERDE JONGEREN

In de laatste 10 jaar (2000-2009) waren er bijzondere omstandigheden waardoor ik als leraar kon werken met jongeren die niet geslaagd waren in middelbare scholen. Elk jaar hield ik me bezig met een nieuwe generatie dergelijke jongeren tussen 16 en 25 jaar oud en ik stelde hun altijd ook voor Esperanto te leren, wat niet verplicht was.

Ik slaagde er telkens in tussen 6 en 8 jongeren te werven, die vervolgens drie maal per week telkens een uur Esperanto leerden. Mijn hoofdprobleem was hen te motiveren voor het leren, want bij hen ontbrak volstrekt elke werkelijke motivatie. Hun bijzonderste levensvraag is, hoe aan geld te geraken. Esperanto leren droeg inderdaad op geen enkele manier aan dit levensdoel bij.

Zij haatten het leren in het algemeen en hadden daar slechte ervaringen mee. Zelden gingen zij op reis en voelden ook geen nood om te reizen of contact te hebben met mensen uit andere landen en culturen. Spijts dit alles slaagde ik er in, dat uit elke groep minstens drie (meestal vier of vijf) een eindexamen aflegden en een getuigschrift kregen over het gedane basisexamen, wat betekent dat ze ongeveer de capaciteit A-1 bereikt hadden volgens het officiële Europese referentiekader.

Nu ben ik met pensioen en zal me daar niet meer mee bezig houden, ik zal hier dus kort mijn besluiten samenvatten over Esperanto-onderwijs, niet alleen aan zulke soort jongeren (en spijtig genoeg zijn er dat niet weinig), maar aan allen.

1. Een centrale vraag om te slagen in eender welk onderwijs is de vraag naar de leermotivatie van de leerlingen. Jonge kinderen, maar ook een grote meerderheid van de jeugd heeft praktisch geen enkel reëel leermotief. Waarom zou ik leren? Er zich bewust van zijn dat dit zal helpen in het latere leven helpt niet op die leeftijd. Echte leermotieven zijn die, welke uit de menselijke noden zelf voortkomen. Mensen, die de nood voelen van op reis te gaan en vreemden te leren kennen, hebben dat motief, mensen die meer willen weten over verschillende zaken (nieuwsgierigen) of dingen willen begrijpen, hebben dat motief.

Spijtig genoeg zijn er maar weinig kinderen en ook volwassenen, die zulke nood in zich dragen, bijgevolg zijn er maar zeer weinig die echt gemotiveerd zijn om te leren.

Wat moet je dan doen met de anderen. Hoe motiveer je hen?

Er is maar één extern motivatiemiddel, dat hun interesse voor leren kan brengen: succes bereiken.

De mensen zonder leermotivatie zijn gewoonlijk ook niet tot veel in staat en ervaren niet dikwijls de vreugde van slagen. Die nood hebben ze zeker. En het slagen in het leren kan men maar op twee manieren bereiken:

a) door methoden, die weinig, maar nuttig leermateriaal gebruiken, waarmee onmiddellijk taalgebruik mogelijk is, dus een geslaagde taalcreatie en

b) door spelletjes, waarin de leerlingen wedijveren en er in slagen overwinningen te behalen, dus succes te hebben.

2. Een zware fout in het onderwijs is, dat men te snel veel kennis wil bijbrengen of dat men de leer-

krachten het leerprogramma oplegt of bij Esperantisten het feit dat ze geloven dat men Esperanto zeer snel kan leren.
De mensen zijn verschillend en sommigen kunnen echt veel sneller leren dan anderen, maar onderwijs verstrekken aan een groep betekent ieder van hen te onderwijzen en resultaten te bereiken bij allemaal.
Daarom moet de grondregel zijn: Niet overgaan naar een volgende les, vóór de leraar er zeker van is, dat iedereen de vorige goed onder de knie heeft. Dat betekent dat een leraar veel verschillende oefeningen moet opstellen om zoveel mogelijk met iedereen te oefenen. Als de leraar vindt dat voor het volledig beheersen van alle stof uit de geleerde les er twee uur oefening nodig is, dan moet hij dat zo doen. Maar als hij ziet, dat dit niet voldoende is, dan moet hij beslist nog meer oefeningen opstellen en nog twee uur langer oefenen. De aparte oefeningen volgens het leerboek Zagreba Metodo kunnen leerlingen uit de middelbare school en studenten onder de knie krijgen in twee uur, maar de jongeren aan wie ik onderwijs gaf, hadden vijf keer meer nodig: 10 uur. Ik legde dus geen vooropgesteld doel vast, dat ze het hele leerboek binnen het jaar moesten leren, maar de helft en herhaalde altijd maar weer het leren van dezelfde woorden en grammaticale elementen tot ik zag dat iedereen dat goed kende en blij was met het succes.

3. Taal is voor mensen geen amusement, maar iets, waarmee men contact legt met die andere mensen met wie men niet kan spreken in de taal die men thuis spreekt.
Esperanto leren zonder echte, levende contacten met buitenlanders is een zaak die leidt tot blijvende demotivatie. “Ik heb dat niet nodig, als ik nooit een mens zie met wie ik dat zou gebruiken.”
Bijgevolg zou iedere leraar, vooraleer een cursus te beginnen, een idee moeten hebben over een reis naar het buitenland, waarin de leerlingen hun kennis in de praktijk zullen kunnen gebruiken.
Als dat om een of andere reden niet kan, moet men levende contacten hebben met buitenlanders via internet.
Bij het begin van elke leercyclus zei ik hun dat we tegen het einde van het leerjaar ergens naartoe zouden reizen (meestal naar Straatsburg, soms naar evenementen voor Esperantojongeren) en probeerde af en toe een buitenlandse gast te hebben (minimum 2-3 keer per jaar), met wie ze dan konden spreken of aan wie ze een vraag konden stellen en zien dat er mensen uit andere landen zijn die Esperanto gebruiken. Er bestaan veel mensen die ooit een beetje Esperanto geleerd hebben en er zich verder nooit meer mee bezig gehouden hebben. Die komen nooit terug.
Maar mensen die in hun leertijd ook gereisd hebben en ooit veel later Esperanto geleerd hebben, die komen met vreugde terug naar de beweging. Een recent mooi voorbeeld daarvan is het Europese Parlementslid Ljudmilla Novak.

4. Voor eender welk leren is standvastigheid en regelmaat nodig. Ik heb vastgesteld dat minstens 3 uur per week nodig zijn om te slagen en regelde

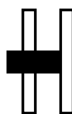
dat zo, dat we drie keer per week 1 uur les hadden. Ik ben er mij van bewust dat dit dikwijls niet te bereiken is, maar dan zou de leraar er moeten voor zorgen dat hij de ontbrekende standvastigheid en regelmaat compenseert door een of andere huistaak, die hij via internet kan nazien.

5. Onderwijsmethoden kunnen verschillen, maar voor Esperanto is het in de beginfase (pogen beginkennis te bereiken en gebruiksmogelijkheden) belangrijk zoveel mogelijk het "vaakheidsprincipe" voor vaak voorkomende woord- en grammaticale regels te volgen.
Dit betekent, dat men in de eerste uren alleen de vaakst voorkomende morfemen moet leren, die elke Esperantist als basis gebruikt, en pas later de minder vaak voorkomende.
Enkel dit maakt het mogelijk dat ze reeds in de eerste les in staat zijn zelf zinnen te vormen en plezier beleven aan het snelle succes.
Dat "vaakheidsprincipe" komt spijtig genoeg alleen voor in het leerboek van de Zagreba Metodo. En alleen daarin zit het voordeel van Esperanto: in een eerste fase veel grotere gebruiksmogelijkheden kunnen verwerven dan in andere talen.
Latere fasen komen in moeilijkheid steeds dichter bij andere talen.

6. Om succes te halen is ook de grootte van de groep belangrijk. Het is niet goed, als een groep kleiner is dan 5 personen, omdat ingeval er dan iemand ontbreekt de groep zo klein wordt dat niet meer de normale groepsdynamiek bereikt wordt die nodig is voor het leren, maar het is ook niet goed dat de groep groter is dan 10, want dan is het moeilijk zich in weinige uren voldoende dikwijls met elke individuele persoon bezig te houden. Een aan te bevelen groepsgrootte ligt dus tussen 5 en 10.

7. Tenslotte en niet minst belangrijk: Een leraar moet er zich van bewust zijn, dat er geen leerboek bestaat dat het hem mogelijk maakt zich apart voor te bereiden voor elke volgende les.
De leraar moet gedurig de toestand opvolgen en reageren. Als hij ziet dat twee uur niet volstaan voor een les, moet hij er twee meer gebruiken, maar daarvoor mag hij zelf bijkomend materiaal en oefeningen voorbereiden.
Hij moet dus veel tijd besteden aan het voorbereiden van lessen, oefeningen en spelletjes.
In een woord: hij moet niet geloven dat hij al improviserend les kan geven. Om een succesvol leraar te zijn, is er veel bijkomend werk buiten het onderwijzen zelf en inzet voor het organiseren van reizen, menselijke contacten, persoonlijke relaties met leerlingen, enz. vereist.
Er zijn er niet veel, die daarvoor tijd hebben, maar de meesten willen gewoon niet zoveel van hun energie daaraan besteden.

Zlatko Tišljar

Het oordeel van buitenstaanders vertoont nogal eens een gebrek aan nuancering. Voor sommigen is het zo helder als kristal dat het Esperanto na zowat 120 jaar niet de wereldomspannende en internationaal aanvaarde hulptaal is geworden die Zamenhof op het oog had. Conclusie voor hen: het project is mislukt!

Bij een oppervlakkige beschouwing lijkt dat correct, maar om voldoende genuanceerd te kunnen oordelen, mag men allereerst niet voorbij gaan aan het feit, dat Zamenhof zelf nooit een deadline heeft vooropgesteld. Daarnaast is enig inzicht in de recente (wereld)geschiedenis onmisbaar om het fenomeen Esperanto correct in te schatten.

Als we terugblikken op het Interbellum (de periode tussen de twee wereldoorlogen), dan zien we, dat een bepaald tijdssegment van die overgangsperiode niet ten onrechte wordt aangezien als een absoluut hoogtepunt van de beweging. Het lezen van de boeiende – hoewel niet altijd even accurate – Cseh-biografie van Ed Bosboom reveleert duidelijk de tendensen die dat succes bepaald hebben. Nooit heeft het Esperanto dichter gestaan bij een internationale (of toch op zijn minst Europese) doorbraak en aanvaarding. Maar, het nationalisme, die krachtige motor van beide wereldconflicten, en in het bijzonder de grootheidswaan(zin) van de aanvankelijke spitsbroeders Hitler en Stalin, hebben uiteindelijk het Esperanto gestuit in zijn opgang. En dus niet die “eternaj komencantoj” of die “verdaj stranguloj”, waarnaar sommige esperantisten zo graag verwijzen als zondebokken van de Esperantobeweging.

Het zou trouwens leerrijk zijn om eens een studie te wijden aan het waarom van die “eternaj komencantoj” en tevens aan de negatieve impact van de persoonlijke ambities van sommige zelfverklaarde vaandeldragers en van de onderlinge na-ijver tussen bepaalde andere kopstukken, zowel vroeger als nu.

In 1914 bracht een Servische nationalist het door vele naties gevulde kruitvat tot ontploffing. Het moet voor de 3739 deelnemers aan het wereldcongres dat jaar in Parijs, waarvan er heel wat halsoverkop via allerlei sluipwegen naar de heimat moesten terugkeren, meteen duidelijk geweest zijn, dat een belangrijk hoofdstuk van de Esperantogeschiedenis daar en toen definitief werd afgesloten.

Pas in de jaren na de eerste wereldoorlog en omhooggestuwd door de vredesbeweging, met een hoogtepunt in de jaren dertig, zat het Esperanto, met Nederland als uitvalsbasis, helemaal in de lift. Het dient gezegd, dat achter die progressie ook de drijvende kracht van Andreo Cseh zat, wiens pedagogisch genie, onuitputtelijke energie en innemende persoonlijkheid duizenden nieuwe esperantisten inspireerden in vele Europese landen.

Het ultranationalisme van de Duitse fascisten, aangewakkerd door de vernedering van Versailles, opende ongewild de poort van Europa, en bij uitbreiding van de hele wereld, voor het houten paard van Washington, wat al gauw en voor vele decennia lang de kassa liet rinkelen voor de Amerikaanse economie. Het werd meteen ook de (her)lancering van het Engels als lingua franca van de consumptiecultuur, toen nog “vrijemarkteconomie”, waar we nu in het licht van de actuele situatie van “rampkapitalisme” kunnen spreken.

Heeft het Esperanto dan uiteindelijk toch gefaald? Ervaren en vergrijsde volgelingen van Zamenhof rekenen het al te vaak en ten onrechte zichzelf ten kwade, dat ze er tijdens hun leven niet in geslaagd zijn, alle inzet ten spijt, om deel uit te maken van de generatie die de “eindoverwinning” heeft mogelijk gemaakt. Vanwaar die ontgoocheling, vanwaar dat ongeduld? Hoe moeten bijvoorbeeld overtuigde en eerlijke christenen zich dan wel voelen, als ze kijken naar de discrepantie tussen de leer van hun profeet en de dagelijkse realiteit na meer dan 2000 jaar?

In een artikel van 12 pagina’s, verschenen onder de titel “Pri la kialoj de la relativa sukceso de Esperanto” geeft Detlev Blanke (leerstoel “Interlinguïstiek en Esperanto” aan de Humboldt- universiteit van Berlijn) grootmoedig toe, dat de doelstellingen van Zamenhof (nog) niet bereikt werden, maar hij noemt ook twee zeer belangrijke argumenten om te staven dat van een mislukking absoluut geen sprake is:

1. Via het Esperanto werd aangetoond, dat een

taalproject kan uitgroeien tot een levende taal, die volledig functioneert en evolueert zoals elke andere mensentaal. Dat feit, dat in de praktijk kan getoetst worden, werpt een nieuw licht op diverse taalwetten. In dezelfde zin vindt men ook bij andere taalsystemen bepaalde aanwijzingen van het potentieel ter realisatie van een aloude droom van de mensheid, nl. bij Volapuk, Latino sine flexione, Ido, Occidental-Interlingue en Interlingua.

2. Esperanto weerstond en weerstaat aan de concurrentie van alle ander plantalen. Vóór 1887 verschenen heel wat andersoortige projecten en na die datum en tot op vandaag zijn er nog honderden bijgekomen. Tot zowat eind 2005 kan je spreken van meer dan 1000 verschillende types, het ene al zinvoller dan het andere. Vele werden gelanceerd op het Internet en vele andere zullen nog volgen. Desondanks is Esperanto tot hiertoe de enige plantaal die de voertaal is van een kwantitatief en kwalitatief aanzienlijke taalgemeenschap die de taal gebruikt met verschillende bedoelingen, en die tegemoet komt aan uiteenlopende behoeften.

Ter (voorlopige) afronding nog dit: wensen wij van het Esperanto een “massaproduct” te maken, dan moeten wij het als dusdanig benaderen: marktonderzoek, marktstrategieën zoals professioneel gemaakte reclame, distributiekanalen, professionele lobbying, m.a.w. de hele commerciële rimram. Vraag: kunnen we dat (financieel) en willen we dat wel echt? Zo ja, dan moeten we alles herdenken wat tot hiertoe zonder succes werd ondernomen, want verwachten dat succes vroeg of laat uit de lucht valt, dat is pas utopisch.

Bert Boon

Bronnen:

• Ed Borsboom: “Vivo de Andreo Cseh” Internacia Esperanto Instituto Hago – Nederlando, 2003

• Detlev Blanke: “Pri la kialoj de la relativa sukceso de Esperanto” (geen gegevens)

Forpasis Adriana Middelkoop (1913-2009)

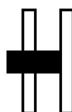
Adriana J. Middelkoop (1913-2009) forpasis la 14-an de novembro en Hilversum (Nederlando).
Ŝi lernis Esperanton en la 30-aj jaroj. Ĉiu nederlandlingva esperantisto konis ŝian nomon pro ŝia vortaro Nederlands-Esperanto-Nederlands, kies unua eldono, 427-paĝa, aperis en 1971 en la prestiĝa vortara serio *Prisma* de la eldonejo *Spectrum*. Ĝi estis laŭdata kaj konsiderata unu el la plej bonaj Esperanto-vortaroj. Reviziita eldono aperis en 1986 kaj represo jam en 1987.

Middelkoop membris en la ekzamenkomisiono de la Nederlanda Esperanto-Asocio 1965-1987. Ŝi estis estrarano de NEA 1967-1982 – en jarkunvenoj oni ofte laŭdis ŝian protokoladon kaj plenumon de la kultura tasko. Ŝi membris ankaŭ en la ŝtata ekzamenkomisiono pri instrukapablo de Esperanto.
Middelkoop estis privat-docento pri Esperanto ĉe la Universitato de Amsterdamo 1969-1978 kaj artikolis i.a. pri leksikografio kaj terminologio. En 1950 aperis ŝia konciza faktaro por elementaj ekzamenoj, Doktoro Zamenhof, Esperanto kaj la Esperanto-movado (3-a eld. 1984). Ŝia prelego “Humuraj trajtoj en la Esperanto-literaturo”, farita okaze de ŝia enoficiĝo kiel privat-docento en 1969, aperis en dulingva eldono en 1994.

Ŝi tradukis “Elektitaj eldiroj” de la sankta profeto *Mohammad* kaj “Elektitaj partoj el la verkoj de la promesita mesio” (ambaŭ 1991). Middelkoop estis honora membro de UEA ekde 1988 kaj de ILEI ekde 2004.

El: Gazetaraj Komunikoj N-ro 347
(2009-11-17)

Kiel igi Esperanton natura lingvo
... en nur 10 paŝoj!

Por ke lingvo estu natura,
ĝi estu komplika.

Granda riproĉo farita al Esperanto estas ĝia nenatureco, ĝia artefariteco. Se ni do simple malsimpligas la lingvon, ni multe kontribuos al ĝia disvastigo, tiel ke ĝi povu glori apud la grandaj korifeaj lingvoj en la mondo.

Ĉio ĉi fakte eblas per nur 10 reguloj, bone elpensitaj kaj longe primeditaj, faritaj de skipo da eminentaj lingvistoj (Profesoro Ivo AKUZAT, Profesoro Kato PREDI kaj Doktoro Al GUTUR) surbaze de profunda esploro de kelkaj grandaj, pli-malpli hazarde difinitaj 'naturaj lingvoj'.

Regulo 1. Ni enkonduku duan artikolon, ekzemple 'le' apud 'la' !

La kato saltas sur la tablon kaj rompas la vazon kun floroj. Mia patro estis tre kolera.
fariĝos:
Le kato saltas sur la tablon kaj rompas le vazon kun floroj. Mia patro estis tre kolera.

Regulo 2. Ni ŝanĝu kelkajn konsonantojn nepre laŭ malsistema maniero.

'Kato' fariĝos 'chato' kaj 'kolera' fariĝas 'colera' kaj la 'z' de 'vazo' fariĝos 's' (eĉ se ni daŭre diros 'z' !!).
Do nia ekzempla frazo fariĝos:

Le chato saltas sur la tablon kaj rompas le vason kun floroj. Mia patro estis tre colera.

Regulo 3. Ni englutu kelkajn konsonantojn por malklareco:

Ni englutu la literon 'l' en 'saltas' kaj 't' en 'patro'.

Le chato sa_tas sur la tablon kaj rompas le vason kun floroj. Mia pa_ro estis tre colera.

Regulo 4. Ni forigu la finaĵojn kiuj helpas kompreni la gramatikajn funkciojn de la vortoj kaj ie-tie metas malklaran 'e' anstataŭe:

Le chat sate sur la table kaj rompe le vase kun flore. Mia pare estis tre colere.

Regulo 5. Ni enkonduku novajn vokalojn kiuj estos skribitaj per 2 (jes DU) literoj kaj inverse!

Le chat saute sur la table kaj rompe le vase kun fleure. Mo pare estis tre colere.

Regulo 6. Plia komplikaĵo: la verbo 'esti' estu laŭeble plej neregula.

Ekzemple la pasinta formo fariĝu, ni diru 'etait', kie 'ait' estas prononcita pli-malpli 'e'.

Le chat saute sur la table kaj rompe le vase kun fleure. Mo pare etait tre colere.

Regulo 7. Ni ludu per vokaloj - tute arbitre - kaj aldonu akcentojn!!

Ni ŝanĝu kelkajn vokalojn por povi aldoni kelkajn novajn akcentojn (´ kaj `). Nia virtuozeco ne havas limojn!!

Le chat saute sur la table kaj rompe le vase kun fleur_. Mo père était trè colère.

Regulo 8. Idiotismo.
Anstataŭ diri 'estis kolera', ni diru 'estis en kolero' kaj anstataŭ 'kun' ni diru 'kun de'

Le chat saute sur la table kaj rompe le vase kun de fleur. Mo père était trè en colère.

Regulo 9. Aldonu pliajn literojn kiujn oni ne prononcas.

En granda lingvo oni ja skribu dikajn verkojn!! Ni aldonu 3-foje 's' kaj 1-foje 'n'.

Le chat saute sur la table kaj rompe le vase kun des fleurs. Mon père était très en colère.

Regulo 10. Laste, ni ataku la etajn vortojn: prepoziciojn, interjekciojn kaj pronomojn. Kaj ne timu enkonduki esceptojn! Esceptoj estas la perloj en la konko!!

Le chat saute sur la table et rompe le vase avec des fleurs. Mon père était très en colère.

Atentu: oni tute ne prononcu tiel kiel estas skribite por ne aspekti stultulo!! La ĉi-supran frazon oni proponcu pli-malpli jene: *Le ŝa sot sur la table e romp le vaz avek de fleur. Mon per ete tres-en koler.*

Bedaŭrinde la originala lingvo Esperanta estas iom tro malkompleta kaj malnatura por bone reprezenti ĉiujn nuancojn de la prononco, sed tio ne malkuraĝigu vin: nazaligu kelkajn vokalojn kaj ĉio estos en ordo! Oni eĉ komplimentos vin dirante ke vi devenas el tre ekzotika lando, tiel triobligante viajn ĉarmojn!!
Do nun vi posedas la sekreton de plenvalora lingvo kiun ni povus prezenti al diversaj popoloj en la mondo, ekzemple en kelkaj Eŭropaj landoj, en norda Afriko kaj ie-tie en meza Ameriko. Imagu kian sukceson ni rikoltos kun nur 10-o da modifoj!! La mondo estos nia!

Lode Van de Velde.

Uw erfgenamen vrijstellen van successierechten
én
De Vlaamse Esperantobond steunen.
Het kan via een duolegaat!

Het duolegaat is een formule waarbij in een testament de ene begunstigde (doorgaans een vzw) een legaat krijgt op voorwaarde dat hij de successierechten van de andere begunstigde (doorgaans een particulier persoon) betaalt.

Deze werkwijze is gunstiger voor de particuliere erfgenaam (of erfgenamen) - die geen successierechten betaalt, terwijl de vzw ook nog eens een flink duwtje in de rugg krijgt. Een voorbeeld zal dit duidelijk maken. Elke notaris kan hierover meer vertellen.

Praktisch voorbeeld

Men heeft geen kinderen en wil 100.000 € nalaten aan een neef.
Volgens de tarieven die gelden in de Vlaams Gewest (België).

	neef	een vzw	belastingen
Legaat voor belastingen	100.000	0	
45% eerste schijf 75.000 €	- 33.750		33.750
55% tweede schijf 25.000 €	- 13.750		13.750
Resultaat	52.500		47.500

Men benoemt een vzw als algemeen legataris en staat er op dat de neef 60.000 € van dit nalatenschap dient te krijgen. De vzw krijgt de opdracht ALLE successierechten te dragen.

	neef	een vzw	belastingen
Legaat voor belastingen		100.000	
De vzw betaalt aan neef 60.000 €	60.000	40.000	
De vzw betaalt 45% op het deel van de neef		- 27.000	27.000
De vzw betaalt 8,8% op haar eigen deel		- 3.520	3.520
Resultaat	60.000	9.480	30.520
Verschil	**7.500**	**9.480**	**-16.980**

"Education First"

een internationale school voor het Nederlands gevestigd te Antwerpen (Frankrijklei 115, 2000 Antwerpen),

zoekt onderkomen voor haar studenten
bij privé-personen (tegen betaling).
Het gaat telkens om een periode van 2 weken.

Voor meer info, contacteer Pieter Vets:
tel.: 03/201 99 20; 0486/468 352; pieter.vets#ef.com.

Kara...

De feestdagen zijn een periode waarin je mensen moet aanschrijven om je wensen voor het komende jaar aan te bieden. Je kan opteren voor standaardwensen, of je kan proberen een eigen persoonlijke noot in je wens te steken. Beide kunnen even oprecht gemeend zijn. Daarover hoeft de discussie niet te gaan. De intentie hoeft niet rechtevenredig te zijn met de intensiteit. Een persoonlijke wens formuleren is meestal niet zo gemakkelijk – zelfs niet voor mensen met een vlotte pen, en al zeker niet als die wensen voor een (relatief) groot aantal individuele mensen zijn bedoeld. Het begint al bij de aanspreking.

Geachte staat zo stijf. Beste is wel “heel goed” en liefste is te overdreven. Superlatieven liggen altijd al wat moeilijk omdat ze zo absoluut zijn. Je kan natuurlijk ook het neutrale Dag X gebruiken. Ook het uiterst formele L.S. (lectori salutem – aan de lezer heil) is een mogelijkheid, maar kan het voor iets wat persoonlijk wenst te zijn, onpersoonlijker? Of ga je voor het jeugdige Hoi, dat je tegenwoordig vaak in e-mails voorgeschoteld krijgt? Lieve plus naam lijkt dan weer zo melig, zo vlak... Toch ook niet echt geschikt om een boodschap te beginnen aan iemand om wie je wel geeft, zonder er intiem mee te zijn.

Als Esperantospreker zou je het alternatief “Kara” kunnen gebruiken. Het is wat uitdagend naar iemand die geen Esperanto kent. Wat is dat? Wat betekent “kara”? Dat is toch geen Nederlands. Naast uitdaging, kan het evenwel ook de nieuwsgierigheid wekken. Je persoonlijke wens krijgt dan meteen iets wervends mee.

Kara is een beetje synoniem met het Engelse *Dear*. Beide woorden zijn relatief neutraal – of worden toch zo ervaren. Ze betekenen allebei ongeveer hetzelfde. Het eenvoudigste is die betekenis te illustreren aan de hand van het Engelse woord. *Dear* is verwant aan het Nederlandse “duur” – wat veel kost, zoals we het terugvinden in duurzaam, of als we naar een vroegere vorm gaan “dier”. Dat woord horen we nog in “dierbaar”, maar ook bij de vier weverkens die ter botermarkt wilden gaan, maar de boter zo “diere” vonden. Zowel *dear* als *kara* duiden dus aan dat de persoon aan wie je schrijft “waardevol” voor je is. En het is toch maar

mooi meegenomen als je dat in je boodschap kan meegeven.

Maar waarom zou je dan voor het Esperantowoord kiezen. Het Engelse zegt evenveel – zo kan je het bovenstaande immers interpreteren – en de kans dat je lezer het wel kent en begrijpt is dus groter. Toegegeven. Laten we daarom ervan uitgaan dat het Esperantowoordje net dat ietsje "waardevoller" is. Esperanto is een schaarse taal, en schaarse goederen zijn waardevoller en dus "duurder" dan minder schaarse. Het schaarse "kara" is dus waardevoller dan het vaak voorkomende "dear". Wie aangeschreven wordt met "kara" staat net dat sportje hoger op de ladder dan wie "dear" als aanspreking meekrijgt.

Wacht even, wacht even, hoor ik de economisch geschoolde marktdenkers onder jullie al denken. De waarde van een product hangt niet alleen af van het aanbod, maar ook van de vraag. En de vraag naar het Engels is wel veel groter dan de vraag naar het Esperanto. Gelijk hebben zij. Maar het gaat uiteindelijk om de verhouding, en niet alles wat als massaproduct aan de man wordt gebracht, verdient de prijs die ervoor wordt betaald, of, vaak ook omdat de prijs zo laag is, kan iedereen het zich permitteren, wordt het te pas en te onpas gebruikt, en daalt de echte waarde. Wees eerlijk: een geschenk uit Blokker of uit iets gelijkaardigs uit een designwinkel; het boek uit de top tien der bestsellers, of juist dat boek dat speciaal voor jou gekozen lijkt; de echte kerstman op bezoek, of één van de vele stand-ins die de winkelstraten en shoppingcentra afstruinen. Wie of wat zou jij het liefst ontvangen? Het massaproduct uit China "Kala amiko..." (– fi! voor dit cliché) of het oprecht gemeende "Kara..."

Weet je niet hoe je iemand je wensen moet overmaken, probeer eens met "Kara" – dierbare, waardevolle. Mogelijk sta je versteld van het effect dat je ermee bereikt. In ieder geval kan je er zeker van zijn dat het "persoonlijk" is.

Al vi ĉiuj, ge-karaj, mi deziras feliĉan novan jaron.

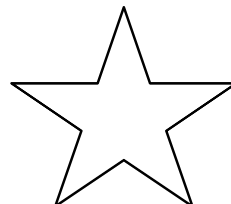
gvd

Amikeco trans limoj

Esperanto 3000

sabaton, 6 februaro 2010

Esperanto 3000 vzw Leuven

invitas vin persone

kaj viajn geamikojn

al Leuven, sabaton 06 / 02 / 2010, por la

Semajno de Internacia Amikeco

Temo: "Vortludoj en Esperanto"

Snoy & d'Oppuerslaan 23, BE 3020 Winksele (apud Leuven)

Leuven, 06.02.2010: la programo

Ekde la 9a - Bonvenigo ĉe alveno

Aĉetu jam nun viajn trink- & manĝokuponojn, kaj viajn Amikeckartojn

10h00 – 12h00 - Lud-labor-sesio de FEL - Lode & Kevin:
Volontula laboro por Esperanto (kaj ties leĝoj)
Aŭ Serĉpromeno (en Esperanto aŭ nederlanda)

12h15 – 13h45 - **Tagmanĝa bufedo**, abunda kaj varia, sen limo je kvanto

13h50 – Formala bonvenigo - nia prezidanto Frans

14h00 – 15h30 - "La mondo de la vortludoj" - Marc (en Esperanto)
Aŭ Kriptogramoj - Lode (en Esperanto)
Aŭ Skrabloludado - Martin (en Esperanto)
Aŭ Serĉpromeno (en Esperanto aŭ nederlanda)

15h30 – 16h00 - paŭzo – tombolo kaj Amikeckartoj

16h00 - 17.30 - "la Granda Simbola Kvizo" - Ilse (en Esperanto)
Aŭ Diversaj vortludoj - Bart (en Esperanto)
Aŭ Serĉpromeno (daŭrigo, redonu la formularon nepre ĝis la 18-a!)

18h00 - **Vespera panmanĝo** sen limo je kvanto

18h50 - Disdonado de la premioj por la serĉpromeno kaj por la revuaj vortludoj

19h00 - Neformala daŭrigo ĝis la 22a

Daŭre
Trinkejo,
libroservo,
amikeckartoj,
tombolo,
bona etoso.

Programo senpaga, manĝoj kaj trinkaĵoj je malaltaj prezoj

Leuven, 06.02.2010: het programma

Vanaf 9u - Welkom bij aankomst

Koop nu al je drank- & buffetbons, en je Vrienschapskaarten.

10h00 – 12h00 - Speel-werk-sessie van de VEB (Lode & Kevin):
Vrijwilligerswerk voor Esperanto (en zijn wetten)
Of Wandelzoektocht

12h15 – 13h45 - **Middagbuffet**, overvloedig en gevarieerd, zoveel je maar kan eten

13h50 – Formeel welkom - onze voorzitter Frans

14h00 – 15h30 - "La mondo de la vortludoj" - Marc
Of Esperanto-kriptogrammen - Lode
Of Esperanto-Scrabble - Martin
Of Wandelzoektocht

15h30 – 16h00 - pauze – tombola en Vriendschapskaarten

16h00 - 17.30 - "la Granda Simbola Kvizo" - Ilse
Of diverse Esperanto-woordspellen - Bart
Of Wandelzoektocht (vervolg, geef je formulier zeker af vóór 18u!)

18h00 - **Avond-broodmaaltijd** naar believen

18h50 - Prijsuitdeling voor de wandelzoektocht en voor de woordspellen in ons tijdschrift

19h00 - Informeel vervolg tot 22u

De hele tijd
Bar,
boekendienst,
vriendschapskaarten,
tombola,
een goede sfeer.

Programma gratis, maaltijden en drank aan lage prijzen

Dyslexie

Letters omdraaien of spiegelen is dagelijkse kost voor mensen met dyslexie. Christian Boer, een Nederlandse grafisch ontwerper die zelf aan dyslexie lijdt, ontwierp een lettertype waardoor het minder energie kost om teksten te begrijpen. De letters kregen een lager zwaartepunt, sommige karakters staan een beetje schuin en bepaalde letters krijgen een grotere opening. Hoofdletters en leestekens worden vetter weergegeven zodat het begin en het einde van elke zin extra in de verf wordt gezet. Alle informatie op www.studiostudio.nl.

Leuven 1

Volgens een enquête van de Leuvense hogeschool Groep T bij 500 landgenoten wil een kwart van de Belgen Chinees op school. De hogeschool is kandidaat voor een Europees opleidingscentrum voor leraren Chinees.

(Metro, 20.10.2009)

Leuven 2

Vice-rector Melis van de KU Leuven zou een taaltest willen bij de aanvang van de universitaire studies. In Nederlands heeft de Vrije Universiteit Amsterdam reeds een dergelijke test en wordt hierin gevolgd door andere Nederlandse universiteiten.

(Metro, 20.10.2009)

Ondertitels kunnen nuttig zijn

Als men zijn talenkennis wil verbeteren, is het nuttig dvd-films in de originale versie te bekijken en tegelijk ook de ondertitels van deze versie te lezen. Onderzoek heeft aangetoond dat dit een aanzienlijk leereffect heeft. De ondertitels in de eigen taal bekijken levert maar weinig nut op.

(www.spiegel.de; 11.11.2009)

Talenkennis van Brusselaars

De Brusselaars beweren zeer goed Frans (96 %), Engels (35 %) en Nederlands (28 %) te spreken. Spaans volgt op ruime afstand met 7 %; Arabisch, Italiaans en Duits halen 6 %.

(Brussels Studies, nr. 13, Debatavond 'Onderwijs en meertaligheid in Brussel')

Esperanto

Wikipedia

Op 15 oktober 2009 werd het 120.000ste artikel in de Esperanto-Wikipedia (of Vikipedio) geregistreerd. Esperanto haalt hiermee de 21ste plaats in de taalversies. Met ongeveer 160.000 bezoekers per dag werd in augustus de 33ste plaats in bezoekersaantallen bereikt.

(eo.wikipedia.org, esper-inform, ret-info)

Ondertitels

Op www.filmoj.net staan een reeks films waarvoor Esperanto-ondertitels beschikbaar zijn. Iedereen wordt uitgenodigd om ook films uit zijn eigen omgeving toe te voegen.
Over de werkwijze verschijnt binnenkort een wiki op http://filmoj.net/subtekstejo. De uitleg is voor een leek echter nogal vaag. Misschien is er onder de lezers een deskundigde die hierover een uitgebreider artikel kan schrijven voor de volgende Horizontaal?

(*ret-info*)

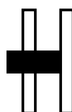
Lapenna

In 2009 was het honderd jaar geleden dat Ivo Lapenna, vooral bekend om zijn redenaarstalent, geboren werd.
Op www.ivolapenna.org staat uitvoerige informatie, onder meer verwijzingen naar gefilmde toespraken op die op YouTube geplaatst werden. Er werd ook een reeks van vijf cd's met zijn toespraken uitgegeven (zie www.retbutiko.net, zoekterm 'Lapenna'). Er wordt nog altijd gezocht naar „vergeten" opnames.

Zamenhofologio

Esperantologen en zamenhofologen houden zich bezig met het verzamelen en bestuderen van al wat verband houdt met de taal Esperanto en de initiatiefnemer ervan.
Op http://autodidactproject.org/bib/zamenhofologio.html staat een overzicht van alle artikelen en websites over deze thema's.

(ehist)

Tenzij anders vermeld zijn alle vergaderingen gratis en voor iedereen toegankelijk. Let wel dat de meeste activiteiten in het Esperanto doorgaan. Uiteraard zijn we steeds bereid geïnteresseerde bezoekers in het Nederlands te woord te staan.

ANTWERPEN – Groep "Esperanto-Antwerpen"

www.geocities.com/esperanto_antwerpen

Alle programma's hebben plaats in het Esperantohuis, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, in het clublokaal op de eerste verdieping. De clubavond begint om 20.15 uur. Iedereen is welkom.

Elke vrijdagavond is er een bijeenkomst. Het programma zal tijdig verschijnen op volgende webstek: http://esperanto-antwerpen.weebly.com/

8 januari: Nieuwjaarsreceptie. Iedereen brengt een versnapering en een drankje mee om te delen.

15 januari: Viering van de "jubileantoj". Tijd om oude bekenden nog eens in de bloemetjes te zetten.

22 januari: Conversatie

29 januari: Jaarvergadering met verkiezing van nieuw bestuur. Kandidaten nemen best contact op met eddyvdbosch#gmail.com.

Programma voor februari volgt.

BRUGGE - Paco kaj Justeco

- Vanaf 1 februari: conversatie-avonden, in de hoop de nieuwelingen na hun cursus toch wat mogelijkheid te geven zich te oefenen in de taal. Ook 'veteranoj' zijn meer dan welkom!

Samenkomst van 19u tot 20u30 in Hof van Watervliet, Oude burg 27, 8000 Brugge.
Bij succes zal dit elke maand worden herhaald.

7 maart: Lentefeest. Dit keer óp, en niet ín een restaurant! Heidi zal samen met geïnteresseerden het bio-vegetarische driegangen-feestmaal bereiden in de keuken van Hof van Watervliet (zie adres hierboven), waar we de maaltijd ook zullen nuttigen. Er wordt nog een verrassingsprogramma voorbereid voor na het eten. Mensen die willen helpen koken, komen vanaf 9u30, de overige feestvierders vanaf 12u. Let op: er is slechts plaats voor 14 personen! Inschrijven én vooraf betalen (20€, op de rekening van de club: 380-0183320-61) is verplicht, en dit ten laatste op 26 februari. Inschrijvingen en verdere info, ook i.v.m. andere activiteiten van de Brugse club, bij Heidi Goes, 050675178 of heidi.goes#gmail.com.

Onze webstekken:
(NL) http://esperanto-brugge.weebly.com/
(EO) http://paco-kaj-justeco.weebly.com/

BRUSSEL – Esperantista Brusela Grupo

http://users.belgacom.net/EBG

Opgelet: nieuwe vergaderplaats: gebouw Van Maerlant, op de hoek van de gelijknamige straat en de Belliard-straat, tegenover het Leopoldpark, dicht bij metrostation Maelbeek. Aangezien dit gebouw tot de Europese Instellingen behoort, is er een vrij strenge controle. Bezoekers gelieven zich op voorhand aan te melden.

Info: Hélène Falk, Eikenlaan 7, 1640 Sint-Genesius-Rode, tel.: 02 358 42 14, helene.falk#skynet.be

GENT – La Progreso

http://www.esperanto.be/gent

Vrijdag 22 januari: jaarvergadering met etentje. Inschrijving vereist.

Woensdag 10 februari: "Librovespero", wie een interessant boek las en er met de leerlingen van de cursus over van gedachten wil wisselen, is steeds welkom.

Vrijdag 26 februari: onder voorbehoud; Heidi Goes: Studiereis met Esperanto-initiatie in Indonesië.

KALMTHOUT - La Erikejo

http://users.telenet.be/La.Erikejo/Index.htm

21 januari: Bestuursverkiezing en conversatieoefening; alle aanwezigen bereiden een klein verhaal voor van een tiental minuten over het thema "Belangrijke of opvallende gebeurtenissen in 2009".

18 februari: Vergadering (info volgt)

KAPELLE – Esperanto-Grupo “Meza Zelando”

Voor onze avonden, de laatste vrijdag van de maand om 19.30 u., worden we telkens bij een ander clublid te gast ontvangen. Inlichtingen over programma en plaats van samenkomst bij Sally en Dies Krombeen, tel.: (0113) 34 15 63 of Rie en Kees Dentz, tel.: (0118) 61 48 34.

KORTRIJK – ROESELARE – TIELT Koninklijke Esperantogroep La Konkordo

esperanto.kortrijk#esperantoland.org

LEUVEN - Esperanto 3000

http://www.esperanto.be/esperanto3000

Zoals steeds gaan al onze activiteiten door in het Cultureel Centrum, Brusselsestraat 63, Leuven.

Info: Roger Goris, Rue Ménadastraat 44,

1320, Hamme-Mille, tel.: 010 86 01 12.

rogergoris#versateladsl.be

13 januari: Vespero 3000: Voordrachtavond in Esperanto met discussie

6 februari: Feest van de internationale vriendschap (SIA): zie elders in dit tijdschrift

10 februari: Vespero 3000: Voordrachtavond in Esperanto met discussie

OOSTENDE - La Konko

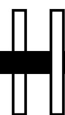
Alle activiteiten gaan door in de Vercamersschool, Northlaan 14 te Oostende. Meer info : Marc Cuffez, voorzitter via 0486 362415 of marc.cuffez#telenet.be; Flory Witdoeckt, ondervoorzitter via 059 702914 of flory2#witdoeckt.be

TIENEN – La Hirundo

http://home.tiscali.be/lahirundo/

Info: Bert Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen.
Tel en fax: 016 / 81 52 46,
e-post: bert.boon#skynet.be

Contactadressen in Vlaanderen

ANTWERPEN *Esperanto-Antwerpen*, p/a Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, tel.: 03 234 34 00, E-post: esperanto-antwerpen#esperanto.be
BRUGGE *Paco kaj justeco*, Heidi Goes, Assebroeklaan 2, 8310 Brugge, tel. (0)50 675178 , heidi.goes#gmail.com
BRUSSEL H. Falk, Eikenlaan 7, 1640 St.-Genesius-Rode, tel. 02 358 42 14, E-post: helene.falk#skynet.be
GENT *La Progreso* Katja Lödör, Peter Benoitlaan 117, 9050 Gentbrugge, tel.: 09 230 16 77, E-post: gent#esperanto.be
KALMTHOUT *La Erikejo*, Mireille Smet-Storms op 03 666 83 19 of via mireillestorms#hotmail.com
KORTRIJK *La Konkordo* P. Glorieux, Werkenstraat 56, 8610 Werken, tel.: 051 56 90 30. E-post: esperanto.kortrijk#esperantoland.org
- Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk, tel.: 056 20 07 96.
LEUVEN *Esperanto 3000* Roger Goris, Rue Ménadastraat 44, 1320 Hamme-Mille, tel.: 010 86 01 12. E-post: rogergoris#base.be.
LIMBURG *Limburgse Esperantovereniging* H. Schutters, Panhovenstraat 10, 3930 Peer, tel.: 011 63 55 92. E-post: henri.schutters#skynet.be.
LONDERZEEL Frederik Van den Brande, Hof ter Winkelen, Holle Eikstraat 25, 1840 Londerzeel. Tel.: 052 30 01 66, fax: 052 30 53 65. E-post: comite.jean.pain#skynet.be.
OOSTENDE *La Konko* Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende, tel.: 0486 36 23 65 (gsm)
ROESELARE / TIELT zie KORTRIJK
TIENEN *La Hirundo* B. Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen, tel.: 016 81 52 46, e-post: bert.boon#skynet.be.
TURNHOUT Daniel Van Herpe, Koningin Fabiolalaan 2, 2360 Oud-Turnhout, tel.+fax: 014 45 13 29. E-post: dan.vanherpe#telenet.be.

Contactadressen in Nederland

ALKMAAR Afdeling Alkmaar. Bert Klijn, Klipper 119, 1721 GW Broek op Langedijk, Tel 0226-314183, E-post: esperanto.alkmaar#gmail.com
ALMELO G.C.A.M. Dercks, Molenstraat 20, 7607 AL Almelo. Tel. 0546 819403.
APELDOORN: Mevr. A. Schouten, Dintel 20, 733 MC Apeldoorn. Tel. 055 5332923.
BEVERWIJK *Stelrondo* R. Moerbeek, Zwaansmeerstraat 48, NL-1946 AE Beverwijk, tel.: (0251) 23 10 79.
DEN HAAG *Internationaal Esperanto-Instituut (IEI)* Riouwstraat 172, NL-2585 HW Den Haag, tel.: (070) 355 66 77.
DEN HELDER *Contact:* Kruiszwin 1205, NL-1780 LE Den Helder.
DEVENTER zie ALMELO.
EINDHOVEN R. Bossong, Floraplein 23, NL-5644 JS Eindhoven, tel.: (040) 211 41 62.
ENSCHEDE Corrie Kwantes, Marnixstraat 57, 2023 RB Haarlem, Tel 023-5276561.
GRONINGEN *Esperantocentrum*, T.W.S. Mansholtstraat 25, NL-9728 MC Groningen, tel.: (050) 527 45 72.
HAARLEM-HEEMSTEDE *Komprenado faras pacon* C. Duivenvoorden-Kors, Kamerlingh Onnesstraat 40, NL-2014 EM Haarlem, tel.: (023) 524 57 13.
HELMOND Toine Gremmen, Nassaustraat 3, 5707 HL Helmond, tel.: (0492) 54 44 72.
'S HERTOGENBOSCH S. Bosga, Rijzertlaan 46, postbus 2141, 5202 CC 's Hertogenbosch.
LEIDSCHENDAM-VOORBURG: M.H. Erasmus-van Zadelhoff, Laan van Oostenburg 40, NL-2271 AP Voorburg, tel.: (070) 38635 29. E-post: marjet.erasmus#zonnet.nl
ROTTERDAM *Merkurio* P. Schuil, Park Vossendijk 331, 3192 XG Hoogvliet, tel.: (010) 416 14 49.
TANEF/*La Migranto* Aad Demmendaal-o/d Brouw, Boekenrode 11, NL-3085 JA Rotterdam.
TERNEUZEN Zeland-Flandruja Esperanto-Grupo J. den Toonder, Axelsestraat 6, 4537 AJ Terneuzen.
VOORBURG: zie Esperantogroep LEIDSCHENDAM-VOORBURG
ZAANDAM J.K. Hammer Taxusstraat 7, 1505 AA Zaandam Tel 075-6166931. E-post: ko.hammer#planet.nl
ZEELAND S.P. Smits, Lange Noordweg 3, 4453 RC 's-Heerenhoek, Tel 0113-351456. E-post: spsmits#hotmail.com
ZEEUWS-VLAANDEREN: Det Koning, van Speykstraat 19, 4535 BN Terneuzen, tel.: 0115 – 694 670, E-post: det#digitalplaygrounds.com

Andere nuttige adressen

Vlaamse Esperantobond / Flandra EsperantoLigo Frankrijklei, 140, B-2000 Antwerpen. Tel.: 03 234 34 00, Fax.: 03 233 54 33. Epost: info#fel.esperanto.be. Internet: www.esperanto.be
Vlaamse Esperanto Jongeren Vereniging / Flandra Esperanto Junulara Asocio p/a Frankrijklei 140, B2000 Antwerpen. Tel.: 03 234 34 00 Epost: fleja#esperanto.be.
ILEI-Belgio: Iwona Kocieba, Graaf de Fienneslaan 54, BE-2650 Edegem, iwona.kocieba#telenet.be
Esperanto Scoutsvereniging/Skolta EsperantoLigo (SEL) Stein Hautekees, St Gillisplein,17 B-3300 Kumtich- Tienen, stein.hautekees#advalvas.be Zie ook: www.lahirundo.yucom.be
Association pour l'Esperanto, p/a Marcel Delforge, rue des Glacières 16, B6001 Charleroi (Marcinelle). Tel.: + fax: 071 43 14 13. Epost: mardelforge#brutele.be.
Belga Esperanto Fervojista Asocio (Spoorwegesperantisten), Lucien De Sutter, Frère Orbanstraat 210, 8400 Oostende. Tel:059 50 18 25.
Esperanto Nederland, Tulpstraat 110, 2841 AE Moordrecht (Nederland), Tel.: 0182-374058, E-post: sekretario#esperanto-nederland.nl.
Hoofdkantoor van de Esperanto WereldVereniging/Centra Oficejo de UEA Nieuwe Binnenweg 176, NL3015 BJ Rotterdam, tel.: 00 31 10 436 10 44. Epost: uea#inter.nl.net.

Bestuursleden van FEL

Voorzitter:	Lode Van de Velde, Hof Van Tichelen 20/3, 2020 Antwerpen, 03/899.08.73, lodchjo#yahoo.com
Ondervoorz.:	Flory Witdoeckt, Wapenplein 17 - 8, 8400 Oostende, 059/70.29.14, flory2#witdoeckt.be
Penningm.:	Helena Van der Steen, Turnhoutsebaan 459, 2140 Borgerhout, h.vdsteen#scarlet.be
Secretaris:	Kevin De Laet, Muizenstraat 5/3, 2060 Antwerpen, de.laet.kevin#hotmail.com
Bestuurslid:	Walter Vandenkieboom, Wapenplein 17 - 8,, 8400 Oostende, 059/70.29.14
Bestuurslid:	Bart Demeyere, Albert Dyserynckstraat 28, 8200 Brugge bart.demeyere#esperanto.be
Bestuurslid:	Yves Nevelsteen, Koning Albertlaan 147, 9000 Gent. Tel. 09/3307156, yves.nevelsteen#telenet.be

ISSN-0772-540 X Afgiftekantoor Antwerpen X
Tweemaandelijks tijdschrift

“Lingva prismo en Benelukso”

El la programo:

- la lingva prismo en Benelukso: prelegoj i.a. de Istvan Ertl, Alain Dawson, ...
- prelego pri 50 jaroj Benelukso
- popola balo kun esperanta grupo **Kapriol’**!
- ekskursoj al malpli turismaj lokoj
- jubileo de Movado sen Nomo

Restado:

Ni trovis 2 gastejojn sufiche proksimajn al la Esperantocentro! Unu malluksan por 13€ nokte, alian pli luksan por 35€ nokte.

Por pliaj informoj:

Flandra Esperanto-Ligo
Frankrijklei 140
2000 Antwerpen

+32(0)3.234.34.00
sekretario@fel.esperanto.be